

MAROS MELLÉK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt
Mártius 15-től év végéig 3 frt
Negyedévre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó

VÁTZY JÁNOS

Szerkesztőség és kiadó-hivatal.

KORONA VENDÉGLŐ 7. sz.

Hirdetések olesón számíttatnak.

Pénzintézeteinkről.

Az uszoratörvény létrehozása, fényes bizonyítékot képezett a pénzintézeteknek nemcsak létjogosultságuk, de égető szükségességük mellett is. Mert azelőtt az a néhány holdas, vagy egy-két negyedtelkes polgár pénzzavarában, ott teremtette elő szükséges mennyiségét, a hol kapta s oly kamat mellett, amint adták. Jóságtenyésztése nem volt erős, hogy abból, — s fekvő birtokoskája nem volt oly potomul szerzett, hogy ismét ily módon elpocsékolhatta volna. Még a legszerencsésebbek voltak azon vidék polgárai, hol elég alkalom volt a juh-tartásra, mert azok száma arányában, mindkét grapjunyírára kapott pénzt a gazda.

De mi, kik egy fazéknak való földet még aranyokért sem adhatunk a magunkból, oly ölelni való jó s egy füles fazék nem méltó reá, ha csak ereklje nem akar lenni, mihez tudunk kapaszkodni egy szerencsétlen aszály, vagy egyéb csapás beálltával? Egyedül az

uszorához, vagy az inséges kölcsönhöz s mire tartozásunkat letöröltettük, szemünket már törülni se kellett, kiapadt a könye is.

Hány ezrek nyögik még ma is az uszorát, mutatják azon töméredek birtok eladási hirdetmények, melyek naponta megjelennek a lapokban s egyebütt. Ezeknek kilencz tizede az uszora marataléka.

Avagy, ha nincs csapás, hanem oly áldáslús termést nyer a gazda, mint az ezt megelőzőkben, de nem bírja legalább oly áron értékesíteni gabonáját, melyet földjének terhe és saját munkája után méltán várhatna és megérdemelne, ismét csak kénytelen első szükségében a telt magtár mellett is más segélyéhez fordulni bizva és reményelve, hogy a kölcsönzött összeg kamatját, a tavaszi gabonaáremelkedés meghozandja.

S most nyugodtan fordul segélyért nem az uszorás — hanem a takarékpénztárhoz, mely őt könnyű módon segíti s melynél ép oly könnyen teljesítheti a visszafizetést is. Ez ma már

mindenkinek módjában áll, mert nagy számmal vannak a pénzintézetek, takarékpénztárak, mint a megszorultak olesó segítői s a tőkepenzek biztos gyümölcsötetői. Naponta szaporodik számuk s nyilván láthatjuk, hogy nincs eset rá, miként a részvények, vagy bármi módon megalapíttatni akart takarékok elég alapot össze nem szereztek volna még azon néhány lelketlen általamasztott méltó megvettenésekkel szemben is, a mik történtek. Létre jött mindenütt s létre jön ma még inkább, midőn annak vezetését, ismert szenytelen kezekre bizzák. A százakból egykét pénzintézetnek csalárd bukása nem ingatta meg népünkben az irántok táplált elismerést és bizalmat; de nem ingathatja meg különösen akkor, ha ezek összességénél nem csupán az ön, — de az egész nemzeti vagyonosodást veszi tekintetbe.

Hány ily pénzintézet van jelenleg Magyarországon, annak mai statistikájával még nem rendelkezem; de az 1886 évi szerint volt 112 bank, 333 takaré-

A „Maros Mellék” tárczája.

Tárczalevél Pécskára.

Mintha valami nagy népszerűség lennék s Jókai szerint nem aféle közlegény a szellem ugarán egyre-másra csipnek fülön a redaktorok (tisztelen a guszusokat) iruék már valamit. Legutóbb ön tisztelt közharczosa a pécskai közvéleménynek, ki a sajtó irodalomban a legszűkebb partikuláris érdekeknek óhajt szolgálatot tenni. Mert úgy vélem: annak. S ez alkalomból, midőn szép czélja küszöbén őszinte szerencsekívánataimat küldöm, engedje meg, hogy az általam kultivált tulipiros láda falusias naivságát mellőzzöm és a tárcza: genre egy kevéssé uzúrpált útjára térek, őszintén figyelmeztetve önt az új pálya Scylla-Charibdisseire.

Csak képzeletemben formálódik meg a Maros mellék kinézése. Mérséklik kívánataimat a pécskai sajtós viszonyok, a kezdet nehézsége, — de még e tagathatlanul fennálló jóakarattal mellett két feltételt akarok kötni az új vállalat életképességéhez.

Az egyik az, hogy Bismarknak békét hagyjon, a mely feltétel azt akarja jelenteni, hogy a nagy kaliberű kérdések megbolygatá-

sát és europai alakok piszkálását nem fogja üzni olyan, de semilyen arroganciával, minővel a naivságos együgyű és rendületlenül kacagtató vidéki sajtó tenni szokta.

A másik: hogy a pécskai szemétdomboknak — mondjuk a szó legigazabb értelmében — is békét hagy.

E két feltételhez kötöm a vállalat egzisztenciáját, hogy úgy a határvonalon kívül álló világkérdések hivatott bírálójává nem szegődik, mint a lokális és szörnyen kifejtett vidéki érzékenység tyúkszemére nem fog taposni.

És a kellő tapintat hiányában bizonyára önnök is akként kell felkiáltania, mint Nagy Sándornak: «De hát akkor, mi marad nekem?» de én bízom tapasztalásban, hogy a Maros melléknél, a szelid hullámokon fog sajkája végig evezni, elkerüli a Scylla-Charibdiseket, a mit tanácsos is lesz már csak azért is, mert ellenesetben illatos lehet a — czipellője.

Ha ön községében sikerrel feléleszti az újságolvasási kelvet s hozzájárul amaz állapothoz, ami Svájcban imánaron minden községben megvan, hogy lap létezik, mely prosperálni és maga iránt érdeket tul költeni, — akkor feladatát fényesen megoldotta.

E feladat pedig a partikuláris érdekeknek hiú szolgálása, amaz ismeretnek elengedhetlenül minden időben való szem előtt tartásával, hogy a nyilvánosság emberei ott Pécskán nincsenek hozzászokva a nyilvánosság előtt való aposztrofálással és ha egyik másikhoz a partikuláris érdekek védelme közben szava léssen, azt mindig csinján-binján eselekedje és hogy erre a formát is nyujsam, ha ugyan tanácsom kéretlenül nem esik. Vargies Imrére utalok, — ez az úri ember soha nem tapasztalt módon lépett a vidéki érzékenység tyúkszemére a szomszéd Temesben, hol ezen szavaival «van valahola tengeren túl egy ország» — egy hatalmas klikket morzsolt szét. Bocsanatot kérek! Nem mondom, hogy Pécskán is vannak klikkek, a közügy munkáit hivatásuk magaslatán álló embereknek ismerem, de kérve-kérem, hogy a sajtóval az antagonisták álláspontjára ne helyezkedjenek, mert minél élevesebb a sajtó gyánolítása és ellenőrzése, annál éberebb köztevékenység sarjad fel, mely a tovább haladásnak fokmérője és eszközlője is.

A vonal alatt a toll kedélyeskedik. S magam is azt szoktam rendszerint eselekedni. Igérem, hogy alkalomadtán ezt is teszem a friss ujságlapon, a Maros mellék hasábjain,

pénztár, 382 szövetkezet, 5 földhitelintézet s az «Osztrák-Magyar-Bank» fiókjával együtt 13. Összesen 745 pénz, vagy hitelintézet. S mennyivel szaporodott azóta!

De nemcsak a kölcsönvétel, hanem a takarékoság teljesíthetése is módunkban áll a takarékpénztáraknál s betétünk biztos gyümölcsöt terem. Ennek tudata el van már terjedve a nép minden rétegében s ismeri mindenki az áldásos működést s tudja, hogy ebben bajaiban olesó orvost s takarékoságában biztos bányát talál.

A márczius 15. Pécskán.

A hazaszeretet s a magyar lelkesedés páratlanul áll a világon. Az angol, a francia, a német meg bármelyik is mindenütt otthonat találja, ha jó dolga van, csak a magyar az, kinek lelkében él a költő ezen dala: «A nagy világon e kívül, Nincsen számodra hely» s csak a hármás bérez és négy folyós hazában találja fel otthonát. Csak itt, mert minden magyart az «Áldjon vagy verjen sors keze, itt éljed, halnod kell!» imaszerű dalával ringat itt az édes anya hogy gyermekének piczinyke szívébe, még álom között is csepegtesse be önön szívére a tiszta hazaszeretettel.

A szép hazának számtalanszor megírgyelt büszke Kárpátja között ép úgy ring e dal suttogásai között a magyar gyermek, mint itt, az Alföld rónaságán, a délibábos magyar hazában; s talán

most azonban, midőn a szerkesztőt pályája küszöbén üdvözölni akartam, e dolgokat elmondani nem láttam czéltévesztetteknek.

Adjon Isten a Maros melléknek minél több praenumeralst, mert hatékonyan hivatását, csak így oldhatja meg.

VERNER LÁSZLÓ.

Az én kinszenvedésem.

Szörnyen hallgatag vagyok, de nem tehetek róla; nem tanultam az üres bókolasok könyvét, pedig sokszor hasznát vettem volna már. Szerencsém is, hogy a sors falusi libácskát teremtett a bordámból, mert ha mást alkot belőle, még ma sem nyögök a házasság rózsa lánczain, hacsak engemet nem kér meg egy szanakozó teremtés.

Hallgatagságomat mintha csak ismerte volna az a háziasszony is, kinek szerencsés lehettem egyszer boldogult legény koromban a farsangi esték egyikét eltölteni, mikor az asztal mellett két bájos hölgy között mutatott helyet, hogy szomszédnőmet mulattassam. Uram bocsá! . . én, és mulattatás Szegény hölgyeim, kintpadra jutottatok velem, mert én kinszenvedés vagyok.

No, de megpróbálkoztam vele. Az egyik rokonom volt, a másikat most látiam először. Egy oldalról tehát nyugodt voltam. — Mielőtt a pörkölt párolgott volna az asztalon, meg-

ennek köszönheti, hogy míg nemzeteket szórt széjjel az idő egy ezredév alatt s óriás birodalmakat tépett szét viharával, a maroknyi szittyafaj nemcsak szemébe nézett a számtalan viharoknak, hanem: «megfogyva bár, de törve nem, él nemzet e hazán.»

A szent lelkesedés, mint a kitört vulkán, újra szétszórtá pár nap előtti sziporkáit az édes hazában, a szabadság ünnepén. Szerinte hullott a tűzszikra, s lehullásával lángra lobbantotta a nemzetet, mint akkor A szegény agyághoz szegezett beteg testében megdobbant a szív, mintha most is érezte volna a hideg kigyót. . . . a szolgaság bilincseit letekerődni lábairól s egy hálakönyccseppel járult a lelkesedés oltárához; az ifjú lelkének egész melegével rakta érzelmeit az oltár tetejébe; a gyermek bámuló tekintetével nézte a lelkesedést s szedte fel annak édes porát, mint a piczinyke méh a virágport, míg a magyar szülő becézve gyermekét, e dallal adózott a nemzet ünnepének: «Áldjon vagy verjen sors keze, itt éljed, halnod kell.»

Pécska közönsége is ünnepelt. A déli harangszó után a 3 nagy nemzeti zászlóval díszített «Központi» vendéglő előtt térzenét rendelt Székulla Nándor úr, este pedig a terítékekhez nem jegyzettekkel együtt - mintegy 80 személy vett részt az ünnepélyen. A feldíszített terem a pozsonyi gyűlés küldötteinek, valamint Kossuth Lajosnak megkoszorúzott képe, az ünnepély magasztosságát emelték.

kezdődtek a körben a rettentő bókolasok. Velem szemben egy kiszolgált juratus csapta a szépet. Oda füleltem. Juratusságáról beszélt. No hát ilyet én is tudok s a kántorszegéskedés, temetés s orgonálásról tartottam mulattató (!) beszélgetést. — pardon előadást, mert csak magam beszéltem.

No, de behozták a malacz pörköltet s juratus komám elhagyta a beszédet. Én utánnoztam őt. Szörnyen hozzáláttunk a kaukazához, csak az én jobb szomszédnőm — (oldalt értek) kínáltatta magát. Már elszibadt a karom a tál tartásában s mégis csak tartott a kosarazás.

Mindenki mosolygott rajta, én meg mérgeledtem. Végre is félbe kellett hagynom a kínálgatást, mert az eleje már várta vissza a tálat, sőt a juratus már kérte is.

— Nem adom én az apámnak sem, míg a másik szomszédnőm nem vesz belőle, vágtam oda a követelőnek.

Ez meg szegény alig várta már, hogy megkínáljam, no meg magam is.

A pörkölt szerencsés elfogyasztása után bezzeg nem kínáltam én a kosarast a tészta félekkel.

Pedig abból evett volna.

Szegény feje, de hát mért nem is mondotta, hogy neki Mózes parancsol. Mástól kellett azt megtudnom.

No, valahára felkeltünk az asztal mel-

gát emelték.

Esti 8 órakor a helybeli dalárda nyitotta meg az ünnepélyt, a Hymnus elénekülésével, mit a jelenváltak állva hallgattak. — Az énekülés után Manrer Mihály fiatal tanító emelt szót a dalárda által tett előleges felkérés folytán. A fél óráig eltartott gyönyörű beszéd nem ily kevés, de ezerekre menő hallgatónak a tapsát érdemelte volna meg. — Ha nem lenne a szónok lapunk belmunkatársa, úgy érdem szerint egokig magasztalnék ezen első nyilvános beszédét, de így csak röviden jelezve az ünnepély nagyon-nagyon magasan kiemelkedő fényének nevezzük. A nap eme remek ecsetelése és a kiérdemelt taps és éljenzések után a dalárda elénkelte a «Ne sírj, ne sírj, Kossuth Lajos» dalt, igazi lelkesülést keltve a hallgatóság között.

Az éljenzések elhangzásával Gábor Kálmán dalárdai tenorista, felekezeti tanító, igazi szép tenor hangon s győri magyarhoz méltó lelkesedéssel szavalt el a »Talpra magyart«; melynek végeztével a dalárda a «Honfiak» dalt énekelte el.

A dalárda programjának utolsóját Egri úr végezte el, felolvassa Dr. Váradai Antal szép alkalmi költeményét, melyet Aradra küldött elszavalásra s mely lapunk számára az ügybuzgó dalárda alelnök által még az aradi elszavalás előtt megszereztetett. A remek költeményt egész terjedelmében im közöljük:

löl. Haj, beh nehezen is vártam. A szokásos czeremóniák után egy karosszékre vettem magam. Talán még szundikáltam is, mert egyszer csak azt vettem észre, hogy egy kendő gomolya vágódott az arcomhoz.

Felnéztem.

— Haragszom rád, mondá nevetve egyik ismerős hölgy.

— Sajnálom, válaszolám.

És ha sajnáltam, ha nem, a gyűrűmet mégis csak elvitték zálogba. Oda, oda, ott már úgy is ismerős.

És borzasztó, ily játék mellett éjfélig kellett szenvednem, mintha én tehettem volna róla, hogy befagyott a Maros, meg hogy a juratus nem áll tótágast. De hát, minden áron reám haragudtak ezért.

Oda át járta az én kedves csöndesem, meg a quart s quaterka. Haj, beh fájt is, hogy nem mint nő jöttem a világra, úgy ott lett volna helyem nekem is a pipatoriumban, de mint legénynek, így kellett szenvednem.

Egy haszna azonban még is volt ennek is. Legalább hallottam a világ legnagyobb hazudását, mikor a juratus komám azt mondta, hogy ő él, hal ezen játékkért.

Ilyet hazudni egy férfinak, igazán merészség! Ezt már a hölgyek is nevelték, talán észre vették a hazug ferde pillantásait, a belső szoba asztalának palaczkjai felé.

Meglehet, —

KALAMUS

A magyarok Istenéhez.

1.

Magyarok Istene oda fent az égben,
Aki trónol az népet vezérlő fenségben
Harczi készülődés fegyverzaján által
Te néped felkeres. hévteljes imával.
Hozzád fohászok — hálát ad teneked.
Magyarok Istene! ez a te ünneped!

2.

Dicső nemzet voltunk, megaláztak minket,
Ellenség taposta honi földjeinket,
Nemzeti zászlónkra fátyolt borítottak,
Köztünk gyűlölködést háborút szítottak,
De te örök Isten, el nem hagytál még se.
Mert a mi jogszavunk fölhatott az égre.

3.

Mártius idusán — mikép pünköszt hajnal
Tüzes nyelvek szálltak fényes áradattal,
Leszállott reánk a szabadság szent lelke
Égszín reménységgel, honfi hittel telve.
»Talpra magyar!» zendült e legdicsőbb zene,
Te ünneped volt az, magyarok Istene!

4.

Hallád esküvésünk, hogy inkább elveszünk,
Ámde rabok többé, nem leszünk! nem leszünk.
Te reád esküvünk hazánk Istenére
S a te trónod elé az eskü fölére:
Meghallottad, hisszük te magas egedben
S föl van írva eskünk atyai szivedben.

5.

Azután a csodák éve következett,
Látott Europa egy kicsiny nemzetet.
Mely Dávid hitével kelt Goliáth ellen
S a porba sújtotta fényes győzelemben.
S a míg lesújtotta-sebzetren aláhull.
— Vértett egy idegen ellenség gyilkátul.

6.

Gyászos negyvenkilenc . . . elhagyott az Isten.
Mivel bántottunk meg mi jó atyánk ott fenn?
Tán azért borult el fényes isten képed
Mert minden hős honvéd egy-egy Istenné lett
Nem! . . . hisz Te nevedben kezdtünk a
harcot,
Tudom könyben úszott értünk Isten arezod?

7.

S a ki velünk sirtál Aradnak gyásznapiján
Ménország könyeit hamvakra hullatván:
Hol volt sújtó kezéd, robogó villámod?
Mért nem zúsztat össze véle a világot?
Te, ki győzedelmet — aztán mély gyászt adtál
Magyarok Istene! mire tartogattál??

8.

Sejtjük-e? tudjuk-e mi szándékosd vélünk?
Fölkelettünk a sírból! — szívünk dobog élünk.
A lelkünk vérzik bár a multak emlékének . . .
De Istenigédet — némán bár — megértem . . .
Aki megaláztál: föl is emelsz minket,
Hogy dicsérvük újra, régi Istenünket!

9.

Emeld föl a magyart újra te nagy Isten!
Nagyobb legyen mint volt! Te karod segítsen
Kik méltók voltunk rá, hogy közülünk végyed
Uj idők esodáját: győzelmes honvédet
S legyen olyan dicső népünk hire, lelke
Mint azt ezen gyászsal rég megérdemelte.

10

S el kell jönni egyszer amaz ünnepnapnak
Amely újra lásson győzelmesnek, nagynek
Te neked esküdtünk hatalmas Istenünk!
Hogy mi »rabok többé-nem leszünk nem
leszünk!»

Te őrzöd az esküt, te látod szívünket,
Magyarok Istene! ne hagyd el bennünket

A nagy hatást keltett felolvasás után kedélyesen fogyasztattak az izletes fogások s a toasztot megkezdte Somogyi Kálmán úr, ki is a nagy napnak jelentőségét igen hatásos beszédben ismertette. Különösen nagy hatást keltettek ezen szavai: »Egy oly napra virradtunk, mely hogy megszülessék, tizedfél századig kellett várakozni rá. — Soha le nem hulló lomb» stb. gyönyörű, de már töle egyszerűbb hasonlatokat nem is hallható szavak után a Dalárda az »Igyunk» bordalt énekelte, mit oly szép szabotossággal s lelkesültséggel adott elő, hogy az ujrázásnak engedni kénytelenített.

Közben Hegedűs zenekara játszott igazi magyar nótákat, melyek hallatára kedvre kellett ébredni a bús magyarnak.

Egy-egy játék után ismétlődtek a pohár emelések s a halljukra Antal Antal szepen fejtegeti a 15-öt, a melyet a nemzet vér nélkül kivivott s melyért sohajtott.

Lekellett hajolni — ugymond a földre, hogy meghalljuk azon morajt, mely egész Európát felrázta, átfutotta. E morajra felébredt a nemzet »hogy a szabadság zászlóját lobogtassa, mely alatt ezrivel tömörültek azok» kiket megbámult az egész világ. — Az eszme él s ma is tudnánk lelkesülni.

Szép-n emlékezik itt meg a honvédekről, különösen a segélyre szorult öregekről s azok támogatására gyűjtést kezd meg, hogy Lukácsynak beküldve, az összeggel az azok segélyalapját gazdagítsa.

A gyűjtésnek sikere volt 12 frt 50 kr. Folyt a toaszt ezután mint a Maros vize. Somogyi Kálmán Kossuthra, mire a visszhang volt a »Kossuth Lajos azt üzent» eldallása. — Leitner István a nap ünnepére, a szabadság, testvériség és egyenlőségre.

Beszédeben a király említésére óriás éljen felelt. Zdráhál Ferencz hasonlatot tett a mult és jelen között s szokott kedélyességével igen szépen mutatta meg a mult javát s a jelen hibáit. Kaczagni kellett minden szavára, habár az élez alatt a komoly nagyon is meglátszott. — Jó volt a régi-ugymond, nem volt filoxera, se telekkönyv, se postamester, elvégezett mindent a hajdú. Ma az embert a csendör viszi, hogy fedezet alatt legyen s a mosónő ítélet folytán elveszti polgári jogát. Akkor nem kellett doktor hanem elég volt a borbély, ki két garasért kibúzza az ember fogát, azért a régi jó időkre ivott és ittunk.

A provokálásokra — mit nem tartunk helyesnek — kényszerült még Zabos József Hajjas Mátyás bíró és Povázsay Soma jegyző toasztolni s végül Szekulla Nándor. Mindannyi az örömmel adott kifejezést s élte a szabadságot.

Tíz órakor a dalárda bevégezte működését, leszedte jelvényeit azon elhatározással hogy jövő alkalmakkor ő fog kezdeményezni s nem engedi azt át az egyeseknek. S ezt teheti annál is inkább, mert a hallgatóság

előtt — daczára hogy karmester se volt — szép elismerést aratott.

A további idő átengedett a virágos jó kedvnek, mely csaknem hajnalig tartott — többeknek. —

Közgazdaság.

Községi iskolaszékünk egy életre való eszmét pendített meg, midőn elhatározta, hogy a növendékek a kertészet és gazdaságtalan elemeiben is oktattassanak. Az iskolák igazgatótanitóját bizta meg, hogy e tekintetben a legközelebbi ülésre jelentést illetve vélemények javaslatot tegyen. Sikert kívánunk ezen községünk anyagi helyzetére is pontos határozatnak, s a javaslatot adjuk a következőkben:

A javaslat három szakaszból áll, u. m.: 1.) A kertészkedés haszna; 2.) Miért nem lehet a jelenlegi rendszer mellett sikerrel tanítani; és 3.) Mi módon lenne elérhető, hogy a faiskola megfeleljék céljának.

A kertészkedés haszna mondja a javaslat — anyagi és erkölcsi. Anyagi, mert pld. Kecskemét, Nag-körös stb. alföldi városok évenként 100 ezreket vesznek be gyümölcsért, nem csak hazánkból, de külföldről is; erkölcsi még inkább, mert rendre, munkásságra játszva vezet, s javaslattevő sem nem olvasott, sem nem hallott kertész által elkövetett kihágásról.

Alig is lehető, hogy lenne valaki, ki örömmel ne üdvözlőné az intző hatóság ez irányú működését.

A második szakasz felemlíti azon okokat, melyek jelenleg akadályul szolgálnak, e ezen okok között a legfontosabb az, hogy ily állapot mellett a gyermekeket nem lehet bevonní a munkába, mi nélkül a tanítás ezéllját el nem érheti. Nem lehet pedig azért, mert a mai kezelés mellett a kertben sem rendet, sem okszerű kertészetet tanítani nem lehet, mivel a kert minden zuga konyha veteménynyel van beültetve, mit ott megtűrni a fák érdekében nem lehet. A helyzetet pedig oda módosítani, hogy az többé ugy ne legyen nem lehet, mert 3—400 frtot fizetni egy kertésznek nagyon sok lenne.

A harmadik szakasz felsorolja azon tényezőket, mik mellett a faiskola ezéllját elérheti. Hivatkozik a népiskolai törvény idevágó szakaszaira, s a gyakorlatra, hol világosan ki van mondva, hogy a kertészet és gazdaság elemei »gyakorlati módon» tanítandó. Hogy az elérhető legyen a javaslat a kert parcellákra osztani ajánlja, minden gyermeknek egy 30—35 □ mnyi területet adván, mit az játszva munkálhat meg. Szerszámokat a faiskola tulajdonos szerezne be, mi nem hogy költségbe kerülne, de évi megtakarítást eredményez, mert a kertész díjazására fordított összeget évi 50 frt még az első évben sem emészti meg. A második évben már ezen összeg fele is megtakarítható.

A kert egy tanító felügyelete alatt állana, ki a munkálatokat vezetné, s így a kertészt pótolhatná.

Indítványozza a javasalt termő alanyok hagyását beivonyításául annak, hogy milyen fajok vannak a kertben, s így nem fordulna elő azon eshetőség, hogy az ember

nem tudja mit vesz.

Felöleli az eperfa nevelést, majd evvel kapcsolatban a selyemhernyó tenyésztést, mi az évi költségvetésben mindig számottevő lehet, s megismerteti a gyermekeket oly hasznos foglalkozással, mi a legesekélyebb befektetés mellett igen szépen jövedelmez.

A nehezebb munkákra napszamosokat óhajt, mi külön kiadást azért nem képvisel, mert ezt a községi cselédek díjtalanul végezhetik. Ilyen napszám különben is kevés lenne. Az igaz napszámot szintén a községi fogatok végeznék, mi csak évenként 2—3 szor vétetnék igénybe, mint trágyahordáskor és az utak homokolásakor. Ez sem képvisel sem kiadást, sem befektetést.

A foglalkozó iskolás növendékek jutalmazására fordítatnék a termő alanyok gyümölcse, és évenként 1—2 nemes alany, mit otthon ültethet el.

Ezekben lehetne röviden ismertetni a terjedelmes javaslatot, minek bírálásánál jusszon eszünkbe, hogy a kertészet a népiskolának épp oly kötelezett tantárgya, mint az írás és olvasás, va amint az is, hogy itt a czél a jót és szépet, a hasznossal egybekötni. Hisszük is, hogy csak örömet szülhet ezen intézkedés, úgy a gyermekek, mint szülők között, s növelni fogja azon elismerést, mi tanúgyünk élén álló iskolaszékünket övezi.

P. V.

Községi ügyek.

Közügyűlést tartott f. hó 21-én M-pécska község képviselő testülete, melynek lefolyásáról a következőket hozzuk.

1. A közvágóhid építésének biztosítása tekintetében elartott árlejtés eredménye, melyszerint annak felépítésére Poszpischel Gusztáv itteni építész 2595 frért vállalkozott, elfogadtatott és helyben hagyatott.

2. Olvastatott és megnyugtató tudomásul vétetett az aradi m.kir. pénzügyigazgatóságnak a község által tett felterjesztésre leérkezett értesítése melyszerint a szesz italoknak magán felek által tetszés szerinti kisebb mennyiségben is, de kizárólag saját használatra vagy házi szükségletre más községből való behozatala nem korlátozható. Azonban kihágást követ el, és megbüntettetik azon magán fül; aki a nagyban vásárolt szesz ital egy, vagy több más féllel oly módon osztja meg, hogy az osztzkodók az első vonónak a nekik jutott részért járó vételár hanyadot megtérítsék.

3. Végül megvizsgáltattak a községi összes 1889 évi—számadások, — melyek helyeseknek találván további felülvizsgálás végett Aradmegye tekintetes törvényhatósági bizottságához felterjesztetni rendeltettek.

A számadások végeredményeit a következőkben ismertetjük:

Községi házi pénztár:

bevételek	28.798 frt 69 kr.
kiadások	26.531 frt 50 kr.
maradvány	2.267 frt 19 kr.

Pusztakezelési pénztár:

Kölesönkép felvétellett és részint haszonberek czimén befolyó	357.236 frt 85 kr.
Vételár törlesztés és egyéb költségekre kiadatott	202.062 frt 20 kr.
Maradvány	55.174 frt 64 kr.

Községi törzsvagyon.

Áll 325 drb Arad-Csanádi vasuti részvényből 32.500 frt névértékben.

Községi szegényalap.

Bevételek	9.386 frt 13 kr.
Kiadások	1.247 frt 80 kr.
Maradvány	8.138 frt 32 kr.

UJDONSÁGOK.

Az új miniszterium. Tisza Kálmán miniszterelnök és a kormány minden tagjának lemondása elfogadtatott a király által, s az új kabinet megalakításával gróf Szapáry Gyula földművelési miniszter bizatott meg, ki azt azonnal meg is alakította. Az új miniszterelnök eddigi tárczáját gr. Bethlen Andor vette át, míg a többi kormánytagok mindannyian megtartották tárczájukat. A hivatalos esküt a kormány letette s magát az országházban hivatalosan bemutatta.

Bismarck lemondása. A német kanczellár beadta lemondását s a felmentéséről szóló okiratot esőtörtökön délután kézbesítette a császár megbízásából, a polgári és katonai kabinetek irodái főnöke, — Az új kanczellár Caprivit tábornok.

Szerény lapunk szerkesztősége és kiadóhivatalának helyiségéül Heller Sándor úr a Korona vendéglő 7. számú, emeleti utczai szobáját, a volt casinói szobát minden díj nélkül átengedni szíves volt. A lap érdekében tanusított ezen nemes tett megérdemli, hogy nemcsak a nyilvánosság elé hozassék, hanem ott köszönetünket is kifejezzük.

Kártérítés. A mult hóban leégett cigány rész házai nagy részben biztosítva voltak és a kár után ezen napokban vették fel az első magyar biztosító társulattól 804, s a bécsitől 200 forintot. Most ujból felépíthetik a cigány várost.

Sorozás. Mult hétfőn fejeztetett be a pécskai járás sorozóbizottsága által felvett jegyzőkönyv s irtoatt alá, mely jegyzőkönyv — mint leghitelesebb for-

rás — szerint besoroztatott összesen 128. Ebből az első korosztályra esik 58, a másodikra 23 és a harmadikra 47. Az összesből a két Pécska adott 72 ujonczot.

József előestéje. A helybeli dalárda ng. Dr. Szabados József úrnak név előestéjén dalával nyujtotta át igaz tiszteletét. Az elénekelt darabok saját elismerő nyilatkozata szerint igen jól sikerülten adattak elő, mi a dalkör díszére válik s minden esetre fokozni fogja a további haladási kedvet.

Postai levélgyűjtő. Iritz Manó ó-pécskai vegyes-kereskedő a közönség iránti figyelmességének egy újabb tanújelét adta, amennyiben egy üzlete mellett kifüggesztendő postai levélgyűjtő szekrény felállítására iránti kérvényt adott be a nagyváradi m.kir. posta és távirat igazgatósághoz, honnan az engedély 1489 1890 sz. engedély okmánynyal a napokban neki meg is adatott. Ezzel kapcsolatban a postai értéktárgyak eladása iránti engedélyt is megkapta s így üzletében ezentul postai levéljegyek, utalványok, szállítólevelek utánvétellel és anélkül, nyilt és zárt levelezőlapok stb. a postai hivatalos órán kívül is kaphatók lesznek. Ez által a közönségnek egy régi kedvenc óhaja lön teljesítve, amennyiben levélküldeményei alkalmával nem lesznek kénytelenek messze farradni s a postai értéktárgyak bevitelét közelebb helyről is eszközölhetik. A közönség méltánylását igazán megérdemli e tevékeny kereskedő.

Rendőri hir.

Folyó hó 16-án Kun József 16 éves m.-pécskai suhancz, J u h á s z Józsefet harmadmagával felkereste azért, mert állítólag rosszat beszélt róla s hogy azért kérdőre vonja. A szóváltás annyira elmérgesedett, hogy Kun bicskát rántva, Juhászt saját lakása előtt megbicskázta s rajta 3 élet veszélyes sebet ejtett. Ezután a két tanuként szereplő pajtással együtt megfutamodot. Hosszas hajhászás után sikerült a bűnöst letartoztatni, ki a kihallgatás alkalmával beismerete hősi eskedését. Az ügy a kir. járásbiróság-hoz áttétetett. — Megjegyzendő, hogy Kun már ez évben ült a börtönben testisértés miatt. —

Sajtó hiba. Nagyon is félreérthetővé teszi lapunk jelen számának Verner László úr tarcalevelének a harmadik hasáb második sorában a »hü» helyet becsúszott »hiü» szó, miért is sietünk azt helyreigazítani.